

Churchills tale. I formiddag reiste statsminister Churchill sig i Underhuset og holdt følgende tale: Eftersom de alliertes krigsinnsats går inn i den offensive fase og utvikler sig stadig hurtigere og på stadig bredere basis, blir det nødvendig at stabene og de øverstkommanderende møtes hyppigere til rådslagning. Churchill omtalte så konferensen i januar 1942, det møte som fant sted i juni samme år og i Casablanca i januar i år. Etter dette blev det fart i begivenhetene, og han fant det nødvendig å reise til Washington for tredje gang. I Washington blev verdenskrigen klarlagt for de amerikanske og britiske ledere i hele sin bredde. Det er selvsagt ikke riktig av mig, fortsatte statsministeren, å gi en fremstilling av de avgjørelser som blev truffet selv i store hovedtrekk. Det jeg kan si er at de femten dages samtale i Washington kastet fullt lys over den engelsk-amerikanske politikk, strategi og økonomi. Churchill kom så inn på det besøk han hadde avlagt i Nord-Afrika sammen med lederen for den amerikanske hær og flyvåpenet, general Marshall. Ved general Eisenhowers hovedkvarter hersket full ro og orden. Han gav følgende erklæring: Det er innlysende at det forestår storstilede operasjoner av land- og sjøstridskrefter som er i høieste grad kompliserte og dristige.

Kamponer i Nordafrika hadde kostet de britiske tropper i Tunisia alvorlige tap. 37 000 menn var døde, sårede eller savnede. Det samlede antall aksefanger var 248 000, 24 000 mere enn det sist offentliggjorte tall. Det er helt oplagt at fienden hadde såpass som 50 000 falne. Aksens samlede tap i Tunisia kommer dermed op i 300 000, hvorav over halvparten er tyskere. I alt dette er ikke regnet med de betydelige tyske og italienske styrker som man tok sig av da de forsøkte å sette over streket eller komme sig bort luftveien. De håp de nærer om å komme sig unda støtte på en ugjennemtregelig mur av britiske og amerikanske flåtestyrker. Man regner at bare 638 menn undslapp i alt. Tunisia og Stalingrad er de største militære katastrofer som Tyskland har opplevet i alle de kriger det har satt i gang. Hitler hadde ventet at Tunisia-armeen skulde holdt det gående til august, og denne oppfatning deltes av den tyske overkommando.

I fredens dager blev folkene i Det britiske samveldet og i De forente stater ansett for å være saktmodige og medgjørlige folkoferd, fortsatte statsministeren. Men enkelte nøytrale land tar feil når de går ut fra at det angolsaksiske parti vil komme svekket og utmattet ut av krigen, selv etter en seier. De vil komme til å stå sterkere enn noen gang før, både i makt og mot. Jeg vil ikke undlate å gjøre det klart, sa han, at de operasjoner som nu er forestående er blitt planlagt som et ledd i krigen i sin almindelighet. Han nevnte den store byrde som Russland bærer og beklaget at det ennu ikke var mulig å få Stalin med på en rådslagning. Men å lette byrden for Russland og gi hurtig og effektiv hjelp i China er ikke et øieblikk ute av våre tanker og overlegninger, sa han.

Churchill kom deretter inn på de forskjellige krigsskueplasser. Vi briter må fremdeles anse krigen mot ubåtene som det viktigste, erklærte han. Men Østfronten kommer inn som en god nummer to. De russiske armeer er i drabelig kamp mot en hær som vi anslår til 190 tyske divisjoner og 28 divisjoner av vasallstater langs den 3200 km lange front. Det ser ut til at det er her en kan vente sig de langvarigste og mest innbitte operasjoner. Fienden trodde at felttoget i Egypt skulde bringe ham seier. Men det er nu blitt den fremste årsak til vår fremgang. Intet kan rokke vår beslutning om å knuse ham fullstendig både ved bombing og på alle andre måter.

De tiltak som blev tatt ifjor sommer med langtrekkende fly til kamp mot ubåtfaren, har båret rike frukter, fortsatte statsministeren. Mai måned har vært den beste måned i ubåtkrigen siden Amerika blev med. Antallet av allierte skip som er blitt senket har hittil vært mindre og antallet av nybygninger større enn man hadde ventet i begynnelsen av forrige år. I mai var tallet på ubåter som blev senket større enn nybygningen av ubåter i Tyskland. Nybygningene på den allierte side har oversteget tapene i forholdet 3 til 1. Den første uke av juni, som man imidlertid ikke kan ta som målestokk, er den beste på mange måneder. I løpet av de siste måneder er det blitt foretatt meget kraftige angrep mot våre konvoier, sa Churchill videre, og vi har slått kraftig igjen i åpen kamp. Det er så mange ubåter nu at det er umulig ikke å støte på de strømmer som går i havet så man må kjempe sig frem. Men det er ikke noe å beklage sig over, for de samler sig om konvoiene og det er i nærheten av disse man har chance til å få has på dem. Tyskerne har nu satt all sin lit til ubåtkrigen. Men jeg vil si at jeg er overbevist om at ubåtkrigen ikke kommer til å kunne stenge de forente nasjoner ute fra den endelige seier, mens luftkrigen vil vokse i omfang og voldsomhet.

Hvorhen Churchill eller den amerikanske representant blandet sig op i de sponte forhandlinger mellem Giraud og de Gaulle, men de var meget glade da der blev opnådd enighet. Churchill uttalte at det som hadde gjort sterkest inntrykk på ham i Afrika var den gode ånd, kvaliteten og organisasjon blandt de amerikanske og britiske armeer i Nordafrika og de nære og sterke bånd som nu er knyttet mellom den britiske og amerikanske hær og mellom de to folk. Hans eget forhold til Roosevelt hadde utviklet sig til personlig vennskap og aktelse, sa han. Det kan ikke være tvil om at hvordan enn verden vil bli ordnet efter krigens avslutning, vil den bli bedre, rikere og sterkere, bygget på den troskap og den dype forståelse som er fremherskende mellom Det britiske samveldet og De forente stater.

Til slutt fastslo Churchill at parlamentet, denne demokratiske institusjon som var grunnlagt på almindelig stemmerett, som har bevart sin makt og myndighet uunnskrenket gjennom hele krigen, denne forsamling har vist sig som det rette grunnlag og det rette redskap til å føre en seierrik krig, og den har vernet om statens sikkerhet på en måte som ingen har overtruffet hverken i moderne eller gammel tid.

Middehavsområdet. Flystyrker fra Nordvestafrika fortsatte sine angrep mot Pantelleria i hele går. 11 fiendtlige fly blev ødelagt. To allierte fly savnes. Mål på Sicilia blev angrepet av fly fra Malta. Pantelleria blev angrepet fra luften lørdag natt og hele søndag. Romkringkastingen navngav idag 18 fascister som er utstøtt av partiet på grunn av korrupsjon, underslag av rasjoneeringskort o.l. Ifølge meldinger til Istanbul ser det ut til at italienerne trekker tropper tilbake fra det indre Albania for å konsentrere dem ved Adriaterhavskysten. i Egypt har niende og tiende britiske arme gjennomgått hard trening, mens den åttende er blitt reorganisert og omstillet. Den tyrkiske president har uttalt: Hvis og når det blir nødvendig vil det bli vår plikt å sette alt inn for å sikre vårtlands ukrenkelighet, og vi har besluttet å være beredt.

Russland. Det russiske kommune melder at et tysk forsøk på å gå over Øvre Donets ved Balaklava er slått tilbake. Russiske fly har angrepet jernbaneknutepunktet Unetsja et stykke fra Briansk. 1 russisk fly gikk tapt. Av de 100 tyske fly som angrep Gorki for leden blev 12 ødelagt.

Amerika. I en tale til utsendingene ved konferansen i Hot Springs uttalte Roosevelt: Konferansen har opnådd enda bedre resultater enn vi håpet. Den er blitt et levende vidnesbyrd om at samtaler mellom representanter for likesinnede nasjoner kan og vil sørge for at de prinsipper som er nedlagt i Atlanterhavserklæringen vil bli omsatt i virkelighet. Den nye argentinske regjering med general Ramirez i spissen, avla ed igår kveld. Argentina vil foreløpig fortsette sin nøytrale utenrikspolitikk overfor andre stater.

Det fjernøsten. Kinesiske tropper fortsetter fremstøtet ved Øvre Yangtsekiang. En stor kontingent amerikanske tropper er kommet frem til New Zealand fra USA i god behold.

Flyangrep. Det britiske flyvåpen angrep igår jernbanemål i Bretagne. 4 jagerfly savnes. 25 tyske fly er skutt ned over Storbritannia i de siste 8 dager.

En hollandsk quisling er nylig blitt drept. - En melding fra kringkastingen i Vatikanet opplyser at biskoppen i Slovakia har protestert i et hyrdebrev mot den massafølgelse av jøder og katolikker som er satt i gang i landet.

v v v v v v v

PREKTIGE NORDMENN HVIS ARBEIDSKRAFT FØDRELANDET BEHØVER.

Under overskriften "Praktige nordmenn var forbrytere" skriver svenske aviser:

"Den norske radioen har gjort stort nummer av syv nordmenn som i sin tid flyktet til Sverige, men nu er vendt tilbake til Norge. De presenteres i radioutsendingen som "prektige karer med en plettfri vandøl, fagkyndige folk hvis gode arbeidskraft fødrelandet i høyeste grad trenger til."

Det virkelige forhold er imidlertid at flere av de syv nordmenn er forbrytere eller arbeidssky individer, som har voldt de svenske myndigheter stort besvær under sitt opphold i landet. En del av dem har således rømt fra sine arbeidsplasser og oppført sig så dårlig at de måtte plasseres i tvangsanstalter. To av dem blev dømt til to måneders fengselsstraff for forfalskninger og blev utvist fra Sverige den 15. april i år, og de er altså ikke vendt tilbake til Norge av eget ønske."

Disse prektige karer vil sikkert snart finne sig vel til rette i den "nasjonale arbeidsinnsats", hvortil vi håper "myndighetene" belønner dem med iltografisk innkallelse.